

Utrikesdepartementet

Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Asien och Oceanien 2022-2026

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklingseffektivitet liksom i Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och Parisavtalet.

Strategin ska gälla under perioden 2022-2026 och omfattar sammantaget en volym på 2750 miljoner kronor, där maximalt 600 miljoner kronor avser bilaterala insatser i Kambodja.

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 6 i regleringsbrev avseende Sida för respektive budgetår.

Verksamheten ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

- Stärkta förutsättningar för demokrati och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer
- Ökad jämställdhet, inklusive minskat könsrelaterat våld samt stärkt ekonomisk egenmakt
- Stärkt kapacitet att hantera migration, med fokus på att motverka irreguljär migration, stärka asylhantering och bekämpa migrantsmuggling samt främja förutsättningar för ökat återvändande, frivillig återvandring och hållbar återintegrering.

Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling, hållbar förvaltning av ekosystem och biologisk mångfald samt hållbart nyttjande av naturresurser

- Stärkta förutsättningar för hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser, med fokus på ökat skydd, bevarande och restaurering av biologisk mångfald och dess ekosystem
- Förbättrad anpassningsförmåga och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar och miljö- och naturkatastrofer
- Minskad klimatpåverkan, med fokus på ökad tillgång till förnybar energi och en högre energieffektivitet

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Kambodja

- Stärkt demokrati och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer i Kambodja
- Stärkta förutsättningar för ansvarsutkrävande, ökad transparens, ökad jämställdhet samt minskad korruption i Kambodja.

2. Regional kontext

Asien och Oceaniens snabba ekonomiska utveckling har bidragit till en kraftigt minskad andel fattiga. Samtidigt är utsikterna små för såväl Asien som Stilla-havsregionen att uppnå något av målen för Agenda 2030. På flera håll råder fortsatt en svår och utbredd fattigdom, med ett stort antal hungrande. Både inkomstskillnader och andra uttryck för ojämlikhet har ökat markant. En ökad handel har bidragit till att bekämpa fattigdomen i regionen, samtidigt kvarstår stora utmaningar med att göra handeln fri, rättvis och hållbar. Effekterna av covid-19 har ytterligare förvärrat situationen för redan utsatta människor, framförallt kvinnor och flickor.

Den demokratiska utvecklingen och respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer har i flera fall gått bakåt. Utrymmet för media och civilsamhälle att fritt verka har minskat påtagligt. Detta är inte minst tydligt i Afghanistan och Myanmar. Beskrivningen är också relevant för Kambodja, vars situation kräver särskild uppmärksamhet. Därtill är korruptionen utbredd i delar av regionen, vilket bidrar till rättsosäkerheten. Stora utmaningar finns i regionen vad gäller jämställdhet. Kvinnors ekonomiska egenmakt är central för att nå jämställdhet. Våld mot kvinnor och flickor är utbrett.

Utvecklingen på miljö- och klimatområdet har på många sätt varit negativ i regionen, med exempelvis fler och allvarigare naturkatastrofer, samt allvarlig minskning av biologisk mångfald i hav och på land. Omfattande marin plastnedskräpning, samt stor och växande kemikalieproduktion utgör också utmaningar. Kopplingarna mellan miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling samt mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är tydliga i regionen – särskilt för människor i utsatta situationer och människor som lever i fattigdom.

Migration bidrar till regionens utveckling genom bland annat remitteringar och ökat kunskapsutbyte, men också negativa konsekvenser till följd av irreguljär migration och tvångsfördrivning. Exempelvis har flyktingsituationerna i Myanmar och Afghanistan givit upphov till miljontals flyktingar och fördrivna i närliggande länder. Detta har givit upphov till utmaningar på flera av strategins områden.

3. Verksamhet

Sida ska genomföra, följa upp och redovisa verksamheten i linje med vad som föreskrivs i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2017/21053). I riktlinjerna framgår bland annat att verksamheten aktivt ska styras mot målen samt att faktiska resultat följs upp utifrån målen. Den årliga strategirapporten ska vara övergripande och bland annat innehålla en redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Resultatinformation ska användas för beslutsfattande, lärande, ansvarutkrävande och för att säkerställa transparens gentemot allmänheten. Uppföljningen ska ge tillförlitlig och användbar information om resultat på såväl kortare som längre sikt genom både kvalitativ och kvantitativ information, där så är möjligt. Resultatuppföljning ska i första hand svara på frågan om verksamheten gjort skillnad, hur och för vem. Uppföljningen ska med utgångspunkt i de förutsättningar som finns svara på i vilken omfattning utvecklingssamarbetet gjort skillnad.

Utvecklingssamarbetet bidrar till hållbar utveckling utifrån Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering från Addis Ababa Action Agenda och Parisavtalet. Verksamhetens bidrag är särskilt relevant för följande mål i Agenda 2030: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15 och 16. I strategirapporteringen till regeringen ska referenser till hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i relation till strategins

prioriteringar också ingå. I sin helhet ska det svenska utvecklingsarbetet bidra till att minska fattigdomen i regionen, bättre förutsättningar för en demokratisk utveckling och till respekt för de mänskliga rättigheterna.

Strategin omfattar utvecklingsarbete i hela Asien och Oceanien. Även mindre ö-stater i Stilla havet ska ingå med särskilt fokus på verksamhet inom miljö och klimat, samt stärkt motståndskraft mot negativa förändringar och naturkatastrofer.

Fokus ska vara på regionalt samarbete och regionala insatser för att hantera gränsöverskridande problem. Som ett undantag ska insatser kunna göras enbart i Kambodja. Insatser kan även genomföras för viktigare utmaningar som är gemensamma för många av regionens länder, utan att nödvändigtvis vara gränsöverskridande. Verksamheten ska förhålla sig till de mellanstatliga organisationer som bedöms relevanta. Samarbete med en bredd av aktörer från civilsamhället och forskarsamhället utgör en central del. Även samarbete med kulturlivets aktörer kan ingå. Direkt samarbete med statliga aktörer kan i vissa kontexter medföra viss risk och bör då endast ske efter noggrann riskbedömning.

Verksamheten ska bidra till stärkt demokrati, ökad respekt för de mänskliga rättigheterna och för rättsstatens principer samt jämställdhet i regionen i linje med regionala och internationella ramverk. Stöd till förbättrade förutsättningar för medborgare att påverka politiska processer, utkräva ansvar och få sina mänskliga rättigheter uppfyllda ska ingå. Ökad trygghet och säkerhet för journalister och försvarare av mänskliga rättigheter, inklusive fackliga rättigheter, och miljö är av särskild vikt. Verksamheten ska bidra till ökat ansvarsutkrävande, ökad transparens och minskad korruption. Allmänhetens tillgång till pålitlig information och stärkt rättssäkerhet är centrala. Vidare ska verksamheten bidra till att stärka regionalt samarbete för att öka och stärka jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt. Verksamheten ska även bidra till ökad kunskap om, tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och minskat könsrelaterat våld. Internet och sociala medier bör särskilt beaktas inom hela området.

Verksamheten ska bidra till utveckling med låg klimatpåverkan, främjande av fossilfri energi och hållbart nyttjande av naturresurser. Verksamheten ska bidra till ökad kunskap om och beaktande av miljö och klimat, samt dess

betydelse för fattigdomsbekämpning, jämställdhet med inkluderande hållbar ekonomisk utveckling, inklusive hållbar handel. Kvinnors deltagande i beslutsprocesser som relaterar till miljö, klimat och hållbart nyttjande av naturresurser ska prioriteras, liksom unga och urfolks deltagande. Verksamheten ska bidra till att skapa förutsättningar för regional samverkan i nyttjande och förvaltning av gränsöverskridande naturresurser samt en giftfri cirkulär ekonomi. Stöd till bevarande och stärkande av den biologiska mångfalden och ekosystem samt en hållbar kemikalie- och avfallshantering i enlighet med åtaganden kopplade till relevanta konventioner ska prioriteras. En viktig utgångspunkt för detta arbete ska vara att söka adressera drivkrafterna bakom förlusten av biologisk mångfald och ekosystem. Särskilt fokus ska vara på kust och hav, skog, vatten samt hållbar mark- och vattenanvändning. Vikten av tryggad livsmedelsförsörjning ska särskilt beaktas. Verksamheten ska också där så är möjligt bidra till mobilisering av miljö- och klimatfinansiering genom innovativa partnerskap. En rättighetsbaserad ansats med fokus på jämställdhet samt ett konfliktperspektiv ska genomsyra verksamheten.

De två förstnämnda områdena är ömsesidigt förstärkande. En integrerad ansats mellan de två skall eftersträvas i så stor utsträckning som möjligt. Verksamheten ska således bedrivas på ett sätt som stärker regionala aktörers förmåga att integrera ett miljö- och klimatperspektiv i program som relaterar till mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet, samt stärker regionala aktörers arbete för ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, förbättrade möjligheter till demokratiskt deltagande och jämställdhetsintegration i program för miljö, klimat och naturresurser. Även insatser som inte syftar till integration mellan de båda områdena är möjliga där så bedöms ändamålsenligt.

Stödet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Kambodja ska bedrivas med icke-statliga aktörer och med särskilt fokus på civilsamhället. Kvinnors egenmakt och politiska deltagande ska stärkas. En viktig utgångspunkt är att understödja positiva förändringsprocesser. Samverkan med det multilaterala systemet och EU ska främjas. Av särskild vikt är att stärka rättighetsbärares kunskap om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Stöd till yttrandefrihet, åsiktsfrihet och rätten till information samt föreningsfrihet ska stödjas i syfte att ge möjlighet att utkräva ansvar, i första hand genom det civila samhället men i viss mån även via andra förändringsaktörer – såsom icke-statliga institutioner för

ansvarstagande – för ett öppet och hållbart samhälle. En inkluderande social dialog på arbetsmarknaden kan bidra till att minska konfliktnivån i samhället och ska därför stödjas där så är lämpligt. Insatser på lokal nivå kan vara särskilt lämpliga – detta gäller även på områden som naturresursförvaltning.

Sveriges utvecklingssamarbete ska vara relevant och effektivt. En integrerad ansats inom och mellan strategins områden ska eftersträvas och synergier sökas med andra strategier relevanta för utvecklingskontexten. Sverige ska verka för en sammanhållen och effektiv utvecklings- och biståndssamordning, Möjligheter till samarbeten och synergier med andra givare och aktörer ska därför eftersträvas, inte minst EU (utifrån Team Europa-ansatsen) och det multilaterala systemet.

För samtliga områden gäller att särskilt fokus ska vara på unga och viktiga förändringsaktörer i andra åldersgrupper. Kvinnor och flickor utgör en särskilt viktig grupp. Verksamheten ska tillvarata migrationens positiva utvecklingseffekter och bidra till hållbara lösningar för både människor på flykt och för värdsamhällen genom att stärka regionala initiativ som främjar detta och ligger i linje med de globala ramverken för migration respektive flyktingar.

Det regionala utvecklingssamarbete ska där så är möjligt främja och bygga bredare relationer mellan Sverige och regionen. Den svenska resursbasen ska utnyttjas. Möjligheter att mobilisera näringslivets expertis och resurser, samt fackliga organisationer för att bland annat nå en produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor ska eftersträvas. Potentialen för digitalisering och innovation inom det regionala utvecklingssamarbetet ska särskilt tillvaratas.